

Rondzendbrief 7 mei 2020

‘Want zondag is het Moederdag’

Achter iedere sterke man staat een sterke vrouw, zo luidt een tegeltjeswijsheid. Mozes is toch wel zo ongeveer één van de bekendste leiders uit de geschiedenis. Hij voerde het volk de Joden weg uit Egypte, voerde het gedurende 40 jaar door de woestijn, heeft God gezien en gesproken, heeft een complete rechtsstaat opgetuigd, en ga zo maar door. Dus denk je: ‘Dan toch tenminste een lintje voor zijn vrouw!’ Maar zo eenvoudig ligt het niet. We maken vandaag kennis met ...

Zippora

Zippora was cadeautje, zo lijkt het. Ik heb het onlangs in een preek nog verteld: Mozes loopt rond in de woestijn, nadat hij zowel een Egyptenaar als een Jood had vermoord – hij kon nergens meer naar toe. In de woestijn komen de zeven dochters van de heidense priester Jethro water putten voor hun schapen (alweer!). Mozes helpt hen daarbij, en de meiden gaan weer naar huis. Hun vader vindt, dat Mozes

uitgenodigd moet worden om te komen eten, en dan staat er: “Mozes liet zich overhalen om bij die man te blijven, en deze gaf hem zijn dochter Sippora tot vrouw.” (Ex. 2: 21) Zo eenvoudig gaat dat: wil je komen eten? Dan krijg je mijn dochter erbij. Enfin, andere tijden, zullen we maar denken.

Ze krijgen een kind, en Mozes noemt dat *Gersom*, vreemdeling (Ex. 2: 22). Later volgt een tweede kind, *Eliëzer*, *God is mijn hulp* (Ex. 18: 4).

Eerste gescheiden vrouw?

In de joodse literatuur lees je, dat ook Zippora een plaatje van een vrouw geweest moet zijn, maar er zijn helaas geen foto's. De gedachte was waarschijnlijk dat de vrouw van één van de beroemdste mensen uit de geschiedenis zelf wel heel mooi geweest moet zijn. Dat kan, dat kan natuurlijk. Maar een heel meegaande en ondersteunende vrouw is het niet geweest. Op een gegeven ogenblik krijg je dat onbegrijpelijke verhaal, dat God Mozes wilde doden. Daar ga ik nu niet op in, maar wel op de reactie van Zippora: die ging opeens haar zoon besnijden, werpt de voorhuid van het jochie Mozes voor de voeten, en roept dan: ‘Je bent me een bloedbruidegom!’ Een raar verhaal, maar heel liefdevol jegens Mozes komt Zippora hier bepaald niet over.

Op enig moment heeft Mozes haar teruggestuurd naar haar vader. Niemand weet wat daar nou precies gebeurd is, maar het lijkt erop, alsof Mozes het niet meer met haar kon uithouden. Wegwezen jij! Terug naar je vader. Het zou ook kunnen, dat hij het te gevaarlijk voor haar vond, wat ze als volk allemaal meemaakten, maar ja: ze was een Midianiet, en

geen Jood. Misschien heeft Mozes haar teruggestuurd omdat ze niet echt bij het volk hoorde. We weten het niet.

Mozes' schoonvader heeft een eind aan de scheiding gemaakt. Hij kwam op enig moment op bezoek, en nam toen Zippora en haar zonen mee. Kennelijk had Mozes de hele familie naar opa teruggestuurd. Had hij haar een scheidbrief meegegeven, zoals hijzelf heeft voorgeschreven (Deut. 24: 1 - 4)? En hoe bizar is het dat Jezus uitgerekend naar Mozes en de 'scheidbrief' verwijst, als Hem gevraagd wordt naar zijn opvatting over echtscheiding (Matt. 19: 8)!?

Wat er ook van zij, als Jethro weer terugkeert naar zijn eigen tentenkamp, gaat hij alleen: Zippora en de beide zonen blijven kennelijk bij Mozes. Dus misschien was de scheiding slechts tijdelijk, maar toch! Je zou dat niet zo direct achter Mozes zoeken, toch?

Tot nu toe is het al een bijzonder verhaal, maar het wordt nog spannender. Want Mozes trouwt zelfs, misschien wel officieel, met een Nubitische vrouw, afkomstig uit het huidige Ethiopië. Nubiërs stonden in de Oudheid bekend als “een rijzig volk met een glanzende huid”, bepaald geen slechte kwalificatie (Jes. 18: 2). Dat moet dus een mooie vrouw geweest zijn, bij wie Mozes zich kennelijk beter voelde dan bij Zippora. Mozes had twee vrouwen, twee niet-joodse vrouwen. Geen joodse exegeet die zich tegen deze uitleg verzet.

We zien tussen Zippora en Hagar een zekere parallel: beide waren uitgestoten door hun man, en beiden keerden weer naar hen terug, zij het niet uit eigen beweging.

Moeders in de Bijbel, het blijft een onverwachte ontdekkingstocht, nietwaar? En als je dacht dat je met Zippora wel één van de meest onbekende vrouwen had ontdekt, dan vergis je je. Morgen de aller-, alleronbekendste vrouw uit de Bijbel.

Ds. Jan de Visser